

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Alfred Andreassen: For de unge Mennesker, som ønsker at erhverve en Studentereksamen, den Eksamen, som er en nødvendig Betingelse for at blive indskrevet ved en Række af de højere Lærestalter, er der to Veje at gaa, enten den saakaldte normale Vej gennem de højere Skoler, eller gennem et Kursus, der paa forholdsvis kort Tid forbereder til denne Eksamen.

De private Studenterkursus forbereder et ganske anseeligt Antal unge Mennesker, og derved banes Vejen til den højere Undervisning for saadanne unge, som af forskellige Grunde, f. Eks. økonomiske eller geografiske, ikke har kunnet gaa den normale Vej, eller som i en senere Alder føler Lyst og Trang til at studere. Disse Kursus er derfor stadig et nødvendigt og værdifuldt Led i den højere Undervisning, og det er rimeligt, at der ydes saadanne Kursus de nødvendige Statstilskud, naar de paa dygtig og ansvarsbevidst Maade og under gode ydre Forhold løser deres Opgave.

De højere Skoler, hvad enten det er Statsskoler, kommunale Gymnasier eller private Gymnasieskoler, er ret ensartede i Opbygning, og Lærerne er med Hensyn til Timetal og Afønning ens stillede. Ved Tilskudsloven for private Gymnasieskoler, de private Seminarier og de private Realskoler har det fra vor Side været Hovedsynspunktet, at disse Skoleformer skulde have saadanne Tilskud, at de var i Stand til at give saavel Lærere som Elever Forhold, der nogenlunde svarede til, hvad den offentlige Skole ydede. Jeg kan kun glæde mig over, at dette Hovedsynspunkt ogsaa er gjort gældende i det foreliggende Lovforslag. Naar man erindrer, at adskillige af de unge Mennesker, som søger disse Kursus, er økonomisk svagt stillede, bør der ikke stilles store Krav til Skolepenge, og det er rimeligt, at der gives Adgang til et betydeligt Antal Fripladser. Om det Beløb, der efter Lovforslaget skal stilles til Raadighed til dette Formaal, er tilstrækkeligt, kan jeg ikke afgøre, men jeg vil haabe, at det er fastsat ud fra en nøje Undersøgelse af Behovet. Ved Tilskudslove af denne Art bør man have for Øje, at Tilskuddenes Størrelse bestemmes saaledes, at alle rimelige Krav tilfredsstilles, men paa den anden Side maa man ikke aabne Mulighed for, at Indehavere af Kursus i Kraft af store Tilskud opnaar Indtægter, der væsentligt overstiger, hvad Ledere af tilsvarende Arbejde i Stat og Kommune oppebærer.

Lovforslaget, som tilsigter at give disse

Kursus rimelige og forsvarlige, stabile Forhold at arbejde under, opstiller en Række Regler, som ved første Øjekast kan synes temmelig udviklede. Var disse Kursus selvejende Institutioner, vilde Sagen have været simplere, men jeg forstaaer, at de særlige Forhold, som her gør sig gældende, ikke har givet den højtærede Undervisningsminister Anledning til at rejse dette Spørgsmaal. Det er for mig rimeligt, ja, nødvendigt, at Tilskud kun ydes, naar Eleverholdene har en vis passende Størrelse. Med Tilfredshed ser jeg, at der i Lovforslaget er Bestemmelser, som vil hindre, at Kursus fristes til at begynde med meget store Hold; det er jo indlysende, at et 2-aarigt Kursus, som starter med meget store Hold, derved kan opnaa en økonomisk Fordel, men Hensynet til den gode og forsvarlige Undervisning maa gaa forud.

Bestemmelserne i § 4, Stk. 2, er derfor helt rigtige. Naar Staten nu, og det er for øvrigt paa høje Tid, kommer disse Kursus til Hjælp, maa det gøres muligt for dem at knytte dygtige og energiske Lærere til sig og fastholde disse derved, at der gives dem samme Kaar, som deres Kolleger ved tilsvarende Lærestalter har, og derved, at Ledelsen faar Lyst til og økonomisk Mulighed for at skabe de bedste Forhold for Eleverne. Det foreliggende Lovforslag indeholder efter min Mening disse Muligheder, og jeg kan anbefale det til velvillig og hurtig Behandling her i Tinget. Jeg vil mene det rimeligt, at Lovforslaget gøres til Genstand for en kort Udvalgsbehandling.

Elin Appel: Det har været en aabenbar Urimelighed, at man ikke har villet indrangere de private Studenterkursus i det almindelige Undervisningssystem her i Landet. Det er rigtigt, som den højtærede Undervisningsminister har sagt, at man i alt for høj Grad har opfattet dem som Snyltere. Tværtimod maa man erkende, at de er et uundværligt Led i vort Undervisningsvæsen. Det er derfor absolut nødvendigt og i den allersidste Time, at man nu giver disse Kursus de ordnede økonomiske Forhold, som alle andre Skoleformer har faaet.

Grunden til, at disse Kursus ikke kan undværes, er, som den højtærede Minister sagde, at man i Særdeleshed hermed skaffer Folk den Adgang til den højere Undervisning, som de ellers mangler, specielt dem, som paa Grund af Trafikforhold ikke kan komme til Gymnasiet, og dem, der først senere er kommet til at læse, eller dem, der ikke har kunnet begynde før af økonomiske Aarsager. Men der er ogsaa en fjerde